

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **T.M.**

oskarżonego z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 25 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Płocku

z dnia 27 sierpnia 2024 r., II K 538/23,

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.
umarza postępowanie w sprawie, a kosztami procesu obciąża
Skarb Państwa.**

Kazimierz Klugiewicz Piotr Mirek Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Płocku, wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2024 r., sygn. akt II K 538/23, uznał oskarżonego T.M. za winnego tego, że w dniu 21 czerwca 2023 r., ok. godziny 18:45 w P. na ul. K. prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki A. o nr rej. (...), czym nie

zastosował się do zakazu prowadzenia pojazdów orzeczonego wyrokami Sądu Rejonowego w Płocku: z dnia 3 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 637/17, na okres roku; z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt VII K 496/21, na okres 4 lat; z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt VII K 496/21, na okres 4 lat; a nadto nie stosując się do decyzji Prezydenta Miasta P. z dnia 23 sierpnia 2016 r. nr (...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k., orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, zaś na podstawie art. 43a § 2 k.k. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 4 września 2024 r..

Kasację nadzwyczajną od tego wyroku wniósł na korzyść oskarżonego Prokurator Generalny. Zaskarżając go w całości, zarzucił rażące naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu postępowania i wydaniu wobec T.M. wyroku skazującego, podczas gdy oskarżony ten zmarł przed jego wydaniem, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy stwierdził co następuje.

Kasację należało uznać za oczywiście zasadną, a to pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok jest wadliwy, ponieważ został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa procesowego wskazanego w zarzucie kasacji.

Zgodzić należy się ze skarżącym, gdy wskazuje, że poza wyjątkiem przewidzianym w art. 529 k.p.k. (możliwość wniesienia i rozpoznania kasacji na korzyść oskarżonego) śmierć oskarżonego stoi na przeszkodzie prowadzenia postępowania karnego. Zgodnie z treścią art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. wszczęte postępowanie umarza się, gdy oskarżony zmarł.

Zaskarżony wyrok został wydany w dniu 27 sierpnia 2024 r. Z ustaleń poczynionych na etapie postępowania wykonawczego wynika, że oskarżony T.M. zmarł w dniu 12 lipca 2024 r. Powyższa okoliczność została potwierdzona

załączonym do akt sprawy odpisem skróconym aktu zgonu o nr (..) (k. 82), Tym samym w dacie wyrokowania w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy w Płocku istniała ujemna przesłanka procesowa, uniemożliwiająca prowadzenie postępowania wobec oskarżonego T.M., skutkująca koniecznością jego umorzenia. Niczego w tym zakresie nie zmienia to, że wiadomość o śmierci oskarżonego Sąd Rejonowy powziął dopiero po wydaniu wyroku. Ujęta przez ustawodawcę w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. negatywna przesłanka procesowa o charakterze bezwzględny w postaci śmierci oskarżonego musi być uwzględniona przez organ procesowy na każdym etapie postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 632 pkt 2 k.p.k.

Kazimierz Klugiewicz

Piotr Mirek

Zbigniew Puskarski

[WB]

[a.ł]